

Stanowisko

Prezesów Oddziałów Związku Nauczycielstwa Polskiego

z dnia 24 października 2012 r.

w sprawie działań jednostek samorządu terytorialnego

w zakresie oświaty

Prezesi Oddziałów ZNP, zebrani w siedzibie Zarządu Głównego ZNP w Warszawie 24 października 2012 r., stanowczo protestują przeciwko wyzbywaniu się przez organy władzy samorządowej ustawowych zadań oświatowych.

Samorządy, pod pretekstem dbałości o jakość kształcenia, kierując się wyłącznie przesłankami ekonomicznymi dążą do przeforsowania restrykcyjnego pakietu oszczędnościowego w edukacji. Ich propozycje są nastawione głównie na przekazywanie samorządowych szkół fundacjom, stowarzyszeniom i spółkom, wprowadzenie mechanizmów rynkowych do systemu edukacji oraz zminimalizowanie nadzoru pedagogicznego i dalszą decentralizację oświaty. Przyjęcie takich rozwiązań prowadzi do demontażu publicznej edukacji i będzie skutkowało obniżeniem jakości kształcenia młodego pokolenia Polaków.

Niewłaściwe zarządzanie finansami publicznymi przez część samorządów, nietrafione inwestycje nie mogą prowadzić do szukania oszczędności w oświacie. Forsowanie takiego kierunku działań świadczy o niezrozumieniu roli i znaczenia edukacji w rozwoju lokalnych

społeczności.

Niektórym działaniom organów prowadzących szkoły towarzyszą rażące przypadki łamania i obchodzenia przepisów prawa, dotyczące między innymi wyzbywania się wszystkich szkół samorządowych, podejmowania wadliwych uchwał o likwidacji szkół, przekazywania publicznych szkół spółkom komunalnym, likwidacji świetlic i bibliotek szkolnych czy też bezprawnej ingerencji samorządów w kompetencje dyrektora szkoły. Tego rodzaju sprzeczne z prawem praktyki wynikają z bierności organu nadzoru (województw i kuratorów oświaty) oraz ich bezsilności, spowodowanej brakiem odpowiednich instrumentów nadzorczych. Podważa to zaufanie do państwa i idei samorządności.

Dlatego popieramy zaproponowane przez przedstawicieli Związku Nauczycielstwa Polskiego podczas posiedzenia sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży rozwiązania, mające na celu ukształtowanie nadzoru prawnego nad jednostkami samorządu terytorialnego na miarę demokratycznego państwa prawa, tj.:

- 1) zobowiązanie wojewodów oraz kuratorów oświaty przez właściwych ministrów do rzetelnej analizy aktów prawa stanowionego przez organy samorządu terytorialnego,
- 2) wprowadzenie instrumentu umożliwiającego Prezesowi rady Ministrów ujednolicanie rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów,
- 3) rozszerzenie uprawnień nadzorczych wojewodów,
- 4) wprowadzenie zakazu łączenia funkcji kuratora oświaty z mandatem radnego j.s.t.,
- 5) wprowadzenie zakazu prowadzenia szkół z wykorzystaniem mienia publicznego (w tym dotacji) przez osoby, które pełnią funkcje w organach jednostek samorządu terytorialnego,
- 6) dokonanie nowelizacji prawa tak, aby organizacjom społecznym, w tym związkom zawodowym, przyznać szersze prawo zaskarżania do sądu administracyjnego uchwał i zarządzeń wydawanych przez j.s.t..

Wyrażamy przekonanie, że przyjęcie powyższych rozwiązań przełoży się na większą skuteczność nadzoru prawnego nad samorządami, a tym samym na jakość stanowionego prawa miejscowego.

/-/ Sławomir Broniarz

Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego